

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Győry utca 2. Telefonszám 124.

Szerkesztő: Dr. KISS PÁL

Alapította:

DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hóra 1 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy hóra 2 K 40

Makó

képviselőtestülete

Ma megválasztotta helyettes polgármesterét. Egyhangú volt a választás, amint azt vasárnapi számunkban előre jeleztük s azt az egyént tiltották be a polgármesteri székbe, akiben bizalma van a város közönységének.

A tisztújító közgyűlésen Hervey István alispán igen helyesen mutatott rá arra, hogy mit is vár tulajdonképpen a közönység a polgármestertől. Mindenben aláírjuk az alispán szavait s vele együtt mondjuk, hogy a polgármestert csak egy cél irányíthatja a város felé, haladása, fejlődése és boldogulása. E cél elérésében nem szabad, hogy korlátozza bármiféle tekintet, sőt a képviselőtestületnek ideig — örökre való tetszése vagy nem tetszése.

Helyesen mondta az alispán, hogy sikeres működés s céltudatos munkálkodás a város érdekében azt fogja eredményezni, hogy a képviselőtestület mint egy ember fog csüggni azon a polgármesteren, kinek munkája a város boldogulását fogja eredményezni.

Dr. Petrovics György hit egyhangúlag, kifejezésével választották meg polgármester helyettesé, azt hisszük mindenben meg fog felelni ennek a kívánalomnak.

A választást elfogadó s megköszönő beszédében röviden bár, de mégis vázolta azokat a teendőket, melyek működésében irányítani fogják.

Petrovics dr. beszéde nem volt programbeszéd, hisz nem is lehetett az, mégis olyan perspektívát tárt elénk, amely meggyőzhet minden makót arról, hogy olyan kvalitású ember került az ügyek intézésének élére, akitől sokat várhatunk s aki ezen várakozásunknak meg is fog felelni.

Nagyon helyesen mutatott rá arra, hogy az átmeneti idő problémáinak megoldása a leg sürgetőbb feladatok egyike. Rámutatott arra, hogy a helytelen pótdás rendszeren változtatni kell s már most előkeli kérvényi mindazon városfejlesztési kérdéseket, melyek a háború miatt maradtak abba.

Nincs makói ember, aki ne volna áthatva a nagyjentőségű kérdésektől s ne kívánja, hogy végre Makó várossá is igazán városos életet éljen s azon az úton haladjon meg a biztos boldogulás s fejlődés felé vezető utat.

Örömmel hallottuk hát Petrovics dr. től ezeket a szavakat. Nemcsak a képviselőtestület hanem Makó város egész közönysége oss-

zatlanul helyesli ezeket az elveket melynek megvalósításáért való munkálkodásában a polgármester maga mellett fogja találni Makó város egész közönységét.

Petrovics György dr. működése elő bizalommal néz a város közönysége s őszintén kívánja, hogy Makóért való munkájában szerénese és boldogulás híroje működését,

Értsük meg jól,

hogy a mi itthon való gazdálkodásunk a legszorosabban összefügg a csatlakozáson várakozó hullató testvéreink hősi erőlködésével, mert az egész magyar nemzet élethalálharcának szerencsés befejezése egyaránt függ ettől és amattól. Ha a háborúval mögötti ország nem tud belenyugodni abba, hogy a táplálkozásra vonatkozó igényeit egy darabig a lehetőség szerint mérsékelje s ha elégtelenül teljesíti, vagy éppen zúgolódással fogadja a hatóságoknak a közléseimézést illető rendelkezéseit: megröndül a nemzetnek az a hatalmas ellenálló ereje, melyből dicső hadseregünk a maga nagysejű kitartásával meríti s elbátunk a végső győzelem előtt.

A mértékletes élet és a takarékoság eddig a magánéletnek volt része, ma a haza iránt való legfőbb kötelesség. Aki több élelmi cikket fogyaszt a szükségesnél, nélkülözésnek inségnak teszi ki hozzátársait és csökkenti a nemzet erejét a legkeményebb megpróbáltatás rapjaiban.

Az új orosz kormány programnyilatkozata

Az újjáalakított ideiglenes orosz kormány a következő nyilatkozatot tette közzé:

1. Aní a kőpolitikát illeti az ideiglenes kormány, amely az egész néppel együtt egy különféle gondolatát visszautasítja, nyíltan az általános béke helyreállítását tűzi maga

elő, mely béke sem más népek fölött való uralmat, sem nemzeti javaiknak elvonását, sem pedig idegen területek erőszakos meghódítását nem célozza.

2. Az ideiglenes kormány erősen hiszi, hogy Oroszország területi hadserege nem fogja tártani, hogy a német seregek nyugati szövetségeseinket megsemmisítsék hogy azután fegyvereik teljes erejével ránk vessék magukat.

3. Az ideiglenes kormány a gazdasági bajoknak az országban való elharapódzását

a termékek előlítása, szétküldése és szétosztásának, a kormány és a társadalom részéről leendő ellenőrzésének rendszeres behozatalával fogja leküzdeni.

4. A munka védelmére szolgáló mindenemű intézkedések céltudatosan továbbfejlesztést fognak nyerni.

5. Az ideiglenes kormány fentartja az alkotmányozó gyűlésnek, hogy a földék átengedésének kérdését megoldja.

6. Az ideiglenes kormány abban a törekvésben, hogy a pénzügyi rendszert demokratikus alapon való reformokkal átalakítsa, különös figyelmet fogja fordítani a vagyonos osztálynak a direkt megadóztatásban való fekezetőbb megterhelésére, örökösödési adók, rendkívüli hadianyereség adók és földadók által.

7. Az önkormányzat demokratikus átalakítása érdekében folyó munkálatakat a legnagyobb szigorral és gyorsasággal folytatják.

8. Az ideiglenes kormány továbbra is minden eszközt felhasznál, hogy az alkotmányozó gyűlést a lehető leg hamarabb Pétervárra hívják össze.

A nyilatkozatot Ljev herceg és valamennyi miniszter aláírta.

— Virilisjog átruházás. Jóé Jánosné a városnál fenálló virilisjogát Zeiga Jánosra özv. Péli Istvánné pedig ugyanezen jogát Gulácsi Jánosra ruházta át.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Fallagi-öböl

Összeomlott olasz roham-támadások

BUDAPEST, május 22.

Keleti harctör:

Lényeges esemény nem történt.

Olasz hadszíntér:

Az ellenség az Isaszónál tegnap folytatta támadásait melynek főszála Vodice és Salcano közti állásaink ellen irányult, a támadók minden erőfeszítése hiábavaló volt, egy talpaiatinyi területet sem tudtak szerezni, az ellenség délelőtt kétszer vezette rohamra tömegét, a Monte Santó ellen első támadása megsemmisítő tűzünkben összeomlott mielőtt kifejlődhetett volna, a második támadás alkalmával olasz osztagok a Monte Sano kolostor közelében utat törtek pergőlüz által szétlöt árkaikba. Derék csapataink között morburgi népfőkelők az ellenséget ellentámadásban szuronyaikkal űzték vissza, az olaszok este tűzérési előkészítés nélkül széles arcvonalon hatalmas támadást intéztek ellenünk, Vodice-nél sikerült a rekamosztagnak súlyos veszteségeik után a magas hegygerincet megmászni, azonban a régi jó hírnévű 41. gyalogezred akkor rávetette magát a túlyon és erejű ellenségre és azt elkésereztél kézi fűtásban futásra kényszerítette.

A Monte Santó ellen harcra vetett olasz hadosztályokat már ágyutüzük árkaiba űzte vissza, a tegnapi harcokban több mint 200 foglyot ejtettünk és 4 géppuskát zsákmányoltunk. Csapataink hadi alakulásának rendkívül sokfésélege lehetetlené teszi, hogy már név és állománshely szerint kiemeljünk minden egyes csapatkölésüket amelyeknek a nap sikerében kiváló részük volt.

Repülőink légi harcban 5 olasz repülőgépet lőtek le, a délnyugati arcvonal több szakaszáról nincs jelenteni való.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs jelenteni való.

A vezérkar főnöke.

A városi közéletmezősi hivatal munkája.

Jó munka — hasznos munka.

Makó város közéletmezősi tanácsa ma ülést tartott, melyen Petrevics György dr. elnökölt. Az ülésen a tanács tagjai teljes számban jelenetek meg a sok fontos dologban határozatok.

A közéletmezősi hivatal agilis vezetője Gorcsa Péter ezen az ülésen munkásságának olyan tanjeltűt szolgálta, amely megnyugvással tölthet el mindenkit. E munkálkodás azt bizonyítja, hogy igazi ügybenalommán a laakadatián szorgalmmal nagyon megkönyvithejük a lakosság hejzetét.

Elsősorban a legszükségesebb igény kielégítése került tárgyalás alá s ez a eséplési idegy szászükségletének biztosítása. Erre néve a közéletmezősi hivatal vezetője bejelentette, hogy ezen akciója teljes sikerrel járt, amennyiben sikerült 70 vagon eséplészetel

rendszerbe. Ebből 40 vagon jut a városnak. Ez a 40 vagon szén a eséplőtulajdonosoknak utalványok alapján fog szétosztani a mulatkoré szükségletnek képszi. Cséplősen beszerzése tehát nem fog ez idén gondot okozni sem a gadiáknak, sem a eséplőtulajdonosoknak.

A cséplészenal kapcsolatban a lakosság türelm szonének beszerzése is foglalkoztatja a közéletmezősi tanácsot s e tekintetben is megnyugtató kijelentéseket tett Gorcsa Péter, amennyiben tárgyalásokat folytat egy nagy szénkereskedő céggel, amely 14 koronás árk mellett mintegy 300 vagon szénat fog rendelkezésre bocsátani a városnak. Ugyancsak fontos beszerzésére néve folytatott tárgyalásai is a legteljesebb sikerrel kecsegtetnek.

A társifakérdés is meg lesz oldva. A közéletmezősi tanács Gorcsa Péter javaslatára 30 vagon fát rendelit melynek mértékénája 9 koroná 20 fillérbe fog kerülni E s a 20 vagon fa a későnség közt lesz szétosztva s alapelvül kimondta a közéletmezősi tanács, hogy a hatósági fából 20 métermésszénel senki sem igényelhet többet. Ezt a 30 vagon fát követni fogja még további 800 vagon fa beszerzése, melynek az erdőből való készíltésén végett a hatóság

értekezésbe fog lépni a földmivvelésügyi miniszteriummal, a szükséges fuvarok rakvirátás, illetve kirendelésé végett.

A közéletmezősi hivatalnak 50 métermésszé jó minőségű gyertyája érkezett. Tekintettel a petróleum híányra, a hatóság ezt a gyertyamennyiséget már most áruba bocsátja. Ára kilogrammonként 6 koroná 80 fillérbe kerül. Miután előrelátó jó garda ellátja magát ezzel a világító anyaggal, amely multhogy hónapokig petróleum nem lesz kapható, igen nagy szükségét pól.

A szir és szalonna szétosztást is megkezdé legközelebb a város s pedig úgy, hogy a szegényebb néposztálynak különként 1 koronával elősőbban árusítatja a szir: hatósági utalványra, mely utalványt a közéletmezősi hivatal fog kiállítani az arra jogosultak részére. Fejenként és havonként fél kilogram szir: lehet majd így vásárolni. Szalonnat fejenként és havonként 25 dekát lehet majd hatósági utalványra venni azaz elősőbban a napi áránál, természetesen az arra rászorultaknak, míg másirányu vásárlásában senki korlátosva nincs.

Legnagyobb a közéletmezősi hivatalnak az a szervezeti rendje amellyel a cukor s más közfogyasztási cikkel árusítását szabályozta. Ezel a kitűnő módszerrel ellen kerülve a boltok esőti ártorás s mindenki megfogja kapni az őt jogosan megillető mennyiséget. Vásárlási könyvecskéék lesznek. Mindenki ott vásárolhat ahol akar, csakhogy a vásárlást megelőzőleg bekell adni ott a könyvecskéjét ahol a cukrot megakarja vásárolni. Az így bejuttott könyvecské alapján a kereskedő megfogja kapni a közéletmezősi hivaltól a cukrot s mindenki hozzájut a cukorhoz. Így lesz ez minden más cikkel. Mindenki hozzájut s nem lesz tolongás s keserűgás. Általában igen kitűnően csinálja dolgát a közéletmezősi hivatal s igen rövid időn belül tapasztalni fogja ennek áldásait Makó város községe.

Akik elmulasztották a jelentkezést

A katonai ügyosztály felhívása

Makó város katonai ügyosztálya ma a következő hírdelményt adta ki:

A m. kir. honvédelemi miniszter ur 129515—3. 1917. számú rendeletével elrendelte, hogy a népfelkelési hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmasnak osztályozott és igazolvánnyal a nem tényleges szolgálatból elszabadságot, a

pótlésenkél történt bizottsági bemutatásnál és felülvizsgálata nál a pótléslek anyakönyvi állományából fogyatékbá hozott népfelkelésre kötelezettek a népfelkelési bemutató pótszemlék megtartására eddig kiadott körrendeletek értelmében a megjelenésre kötelezve voltak, amennyiben az meg nem történt volna, a folyó évi 6100. eln. 18. számú körrendelet és utasítás értelmében utószemléen való elővezetésük megteendő.

Ez az intézkedés azonban nem vonatkozik azon segédszolgálatra, népfelkelési hadiszolgálatra fegyver nélkül alkalmasnak osztályozott és szolgálatra utalt tanerőkre, a kik a pótléslek és honvédkerületi parancsnokságok által az 1915. évi 298738—3. sz. rendeletek alapján a nem tényleges viszonyba helyeztetek. Ezek a pótléslek anyakönyvi állományában továbbra is megmarannak és mint bizonytalan időre szabadságot tartandók nyilván.

Fentiekből kifolyólag felhívataknak mindazon népfelkelésre kötelezettek, kik a hivatkozott miniszteri rendelet értelmében a népfelkelési szemléen megjelenni kötelezve voltak s ezt elmulasztották, összeírásuk végett Makó város katonai ügyosztályánál folyó hó 29 ig bezárólag okvetlen jelentkezzenek.

Azok, akik a jelentkezést elmulasztják, a törvény teljes szigorával büntetettetik.

NAPI HIREK

— A kenyér és liszt adagok megállapítása. Csánádérmegya alipánja 8590—1917. számú rendeletével, a hatósági elhatásra szoruló, napi liszt vagy kenyér adagjait a következőképpen állapította meg. 1. Tési munkát végzőknél napi 200 gr. liszt, vagy 330 gr. kenyérben. 2. A szellemi munkával foglalkozóknak napi 200 gr. liszt vagy 230 gr. kenyérben. 3. Östermeléssel foglalkozóknál a megállapított 400 gramm kvóta érintetlenül marad, illetve tekintettel ennek az osztálynak nehéz munka körülményeire, mely fokozott táplálkozást igényel a többi osztályoktól levont többletet — mint felesleget — ennek az osztálynak az ellátására fordítani rendelte. Felhívta ennéli fogva a liszt ármutókat és pékeket, hogy a már forgalomba levő lisztjagyre csupán a fenti megállapításnak megfelelő vagy

